

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

Esas No : 1981/426

Karar No : 1982/195

ÖZET : MGK'nin 7 sayılı Kararı'nın 4. maddesi kapsamına giren, sıkıyönetim ilanına neden olan olaylara ilişkin bulunan ve 1402 sayılı Yasa'nın 13/a-b maddesinde öngörülen süre ve bağlantı koşulu içermeyen davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar: Halil Gemici ve Arkadaşları

O L A Y : Sanıklar Çeşme İlçesi Alaçatı Bucağı halk odası derneği başkanı ve yönetim kurulu üyesi olup, 17.11.1979 günü sosyal bir sınıfın diğer sosyal sınıflara tahakkümünü amaçlayan milli duyguları zayıflatıcı bölümleri ihtiva eden kitap ve dergileri dernek mensupları ile Alaçatı Bucağı halkının okuyabileceği şekilde dernek binası kütüphanesinde bulundurmak ve ayrıca Lenin, Che Guevera, Mahir Çayan, Deniz Gezmiş ve diğer bazı kimselerin poster ve fotoğraflarını dernek duvarlarına asarak, adı geçenlerin suç sayılan fiillerini ve kişiliklerini övmek suretiyle komünizm ve bölücülük propagandası yapmak kanununun suç saydığı fiilleri açıkca övmek suçlarını işledikleri iddiasıyla T.C. K.nun 142/1-4., 173/son., 142/3., 312/1. maddelerine göre İzmir C.Savcılığı'nca haklarında kamu davası açılmıştır.

İzmir 4. A ır Ceza Mahkemesi, 25.4.1980 gününde, 1980/40-186 sayı ile, suçun sıkıyönetim ilanını gerektiren ve sıkıyönetim askeri mahkemelerinin el koyduğu genel ve orta amaç içerisinde bağlantılı bulunduğu,

İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi, 23.10.1980 gününde, 1980/155-134 sayı ile; suçun sıkıyönetim ilanından üç aydan önce işlendiği ve görülmekte olan davalarla ümumi ve müşterek bağlantı içerisinde bulunmadığı,

Gerekçeleriyle mahkemelerinin görevsizliğine karar vermişlerdir.

Böylece, her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde belirlenen olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Kenan Terzioğlu'nun Başkanlığı'nda, Fethi Özduval, İsmail Oğuz, Nevzat Doğan, Y. İsmet Ayer, Haluk Yardımcı ve Cezmi Elgin'in katılmaları ile yaptığı 19.4.1982 günlü toplantıda, geçici raportör Hâkim Bıkret Erem'in raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı'nun Adli, Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın Askeri Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Güven Sökmen'in yazıları dikkatle incelenen ve doğrultusundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Sanıklara atılı suç cumhuriyeti, vatan ve milletin bağımsızlığına, bölünmezliğine, bütünlüğüne yönelik olarak işlendiğinden MGK'nin 7 sayılı Kararı'nın 4. maddesi kapsamındadır ve bu yönüyle sıkıyönetim ilanına neden olan olaylara ilişkindir.

Suçun, sıkıyönetim ilanından üç aydan daha önce işlenmesi ve sıkıyönetim askeri mahkemelerinin el koyduğu suçlarla genel ve ortak amaç içerisinde örgütsel ve organik

biçimde bağlantılı olarak işlendiğini gösteren somut delile dosyada rastlanmaması bakımından 1402 sayılı Yasa'nın 13/a-b. maddesindeki süre ve bağlantı koşulu gerçekleşmediğinden davanın Adli Yargı yerinde görülmesi gerekir.

Bu nedenle İzmir 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın niteliğine göre Adli Yargı yerinin görevli bulunduğuna, bu nedenle İzmir 4. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 25.4.1980 günlü, 1980/40-186 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına 19.4.1982 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan

Kenan Terzioğlu

Kenan Terzioğlu

Uye

Fethi Özdemir

Fethi Özdemir

Uye

İsmail Oğuz

İsmail Oğuz

Uye

Nevzat Doğan

Nevzat Doğan

Uye

Y. İsmet Ayer

Y. İsmet Ayer

Uye

Haluk Yardımcı

Haluk Yardımcı

Uye

Cezmi Elgin

Cezmi Elgin

G/T.